

รายงานการวิจัย

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน

ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

The Operation of the Child Development Centers in Nong Waeng

Subdistrict Municipality, Kaset Wisai District, Roi Et Province

ประจวบ โพธิ์งาม¹

รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 แห่ง จำนวน 132 คน ซึ่งได้มาโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการ

ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ด้านบุคลากร ด้านงานวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ตามลำดับ

2. ผู้ปกครองเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

² (รองศาสตราจารย์ ดร.), อาจารย์ที่ปรึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

คำสำคัญ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and to compare the operation of the child development centers in Nong Waeng Subdistrict Municipality, Kaset Wisai District, Roi Et Province, classified by gender and occupation. The sample consisted of 132 parents in 3 child development centers in Nong Waeng Subdistrict Municipality, desired through Taro Yamane's method. The rating scale questionnaire was used as the tool. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One way ANOVA), and Scheffe's method.

The results of the study revealed as follows:-

1. The parents in the child development centers in Nong Waeng Subdistrict Municipality had opinion on the operation of the child development, as a whole and in aspects at the high level, ranked in order of community relations, personnel, academic affairs, building and environment, student affairs, general affairs, finance and procurement aspects, respectively.

2. The male and female parents had opinion on the operation of the child development centers of Nong Waeng Subdistrict Municipality, with no difference.

3. The parents with different occupation had opinion on the operation of the child development centers of Nong Waeng Subdistrict Municipality, with no difference.

Keywords: Child Development Centers, Subdistrict Municipality

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินงานเพื่อสนองความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น นำการบริการของรัฐลงสู่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว การให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรบริหารงานส่วนท้องถิ่นในตำบลที่เกิดขึ้นตามนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นระดับพื้นฐานได้มีอำนาจในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นการ

กระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้และเข้าใจถึงวิธีการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย การจัดให้มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนในท้องถิ่นนั้นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเอง มีองค์กรสภาท้องถิ่นมีเขตพื้นที่ในการบริหาร และความรับผิดชอบที่มีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้มีสภาพนิติบุคคล (Juridic Person) มีรายได้ มีอำนาจในการจัดทำงบประมาณและมีความอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) แต่จะต้องอยู่ในการควบคุมหรือการกำกับดูแลของรัฐ การเป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและจะต้องได้รับการสนับสนุน รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่นนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลจึงมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะกระจายอำนาจลงสู่หน่วยการบริหารระดับตำบล ตามกระแสความต้องการของสังคมประชาธิปไตยในปัจจุบัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานผ่านผู้แทนของตนเองในองค์กรบริหารส่วน

ตำบล เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในชุมชนของตนเอง ความหมายของชุมชนหมายถึงกลุ่มคนที่รวมตัวอยู่ในระแวกเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในลักษณะกลุ่มก้อนอาจเล็กหรือใหญ่แล้วแต่สภาพข้อเท็จจริงและกลุ่มชนดังกล่าวมีชีวิตความเป็นอยู่ในลักษณะมีความรู้สึกผูกพันเป็นหน่วยทางสังคมเดียวกัน มีวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นหมู่บ้านเดียวกันหรือหลายๆหมู่บ้านรวมกันก็ได้ ภาระหน้าที่ของชุมชนคือการดำรงไว้ซึ่งหน้าที่ทางชีวภาพซึ่งหมายถึงมนุษย์ต้องมีการสืบทอดของสมาชิกไม่ขาดสาย ความเป็นชุมชนมีความหลากหลายมีปัญหาแตกต่างกันไปบางส่วนมีสภาพอ่อนแอไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ขาดทิศทางการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคม และการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้ประชาชนมีศักยภาพแก้ไขปัญหาของชุมชน การปกป้องสิทธิของชุมชนโดยการร่วมกันคิด ร่วมกันทำอย่างมีระบบซึ่งจะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมได้นั้นจะต้องมีการส่งเสริมให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนรวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนทุกระดับ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 มาตรา 81 และ มาตรา 289 ที่ให้ความสำคัญต่อชุมชนและ

ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน เอกชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งตอบสนองความต้องการ ของท้องถิ่น โดยมีเจตนารมณ์เพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้ง ประชาชนในวัยเด็กซึ่งเป็นวัยที่ต้องการการ เอาใจใส่ ความรัก การอบรมเลี้ยงดู และการ ดูแลอย่างใกล้ชิด แต่เนื่องจากสภาพการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทย ในปัจจุบัน ครอบครัวต้องเผชิญกับภาวะบีบ คั้นทางเศรษฐกิจและสังคมหลายด้านในการ เลี้ยงชีพ ด้วยเหตุนี้สถานรับเลี้ยงเด็กในหลาย รูปแบบ จึงเข้ามามีส่วนในการแบ่งเบาภาระ ในด้านการอบรมเลี้ยงดูลูกแทนพ่อแม่ สถาน พัฒนาเด็กจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในการ จัดบริการต่างๆ สำหรับเด็กตามความต้องการ และความจำเป็นของผู้ปกครอง การเตรียม สถานรับเลี้ยงเด็กถือว่าเป็นบริการทางสังคม ที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้เด็กได้รับการ เลี้ยงดูและอบรม สั่งสอน อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับพัฒนาการ (กุศล สุนทรธาดา และ จิตตินันท์ เดชะคุปต์, 2544 : 1-2) ซึ่ง กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543 :16-17) จำแนก สถานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและให้การศึกษาคเด็ก ปฐมวัยเป็นกลุ่มไว้ดังนี้ กลุ่มที่ 1 สถานที่ได้รับ ดูแลและเลี้ยงเด็กเล็ก (Nursery) เป็นบริการ การดูแลเด็กแบ่งออกเป็น ศูนย์ดูแลเด็ก (Child Care Centers) เป็นสถานที่ได้รับดูแลเด็กเพื่อการ ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ที่ต้อง

ทำงานกลางวัน และบ้านรับเลี้ยงเด็ก (Family Day Care) เป็นครอบครัวที่เปิดรับเลี้ยงเด็ก กลางวันส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเล็กๆ อาจเป็น การรับดูแลทั้งวัน หรือดูแลเป็นชั่วโมง เฉพาะ ช่วงที่ผู้ปกครองไปธุระก็มี กลุ่มที่ 2 โรงเรียน เตรียมก่อนเข้าอนุบาล เป็นโรงเรียนที่จัดทำ ขึ้นเพื่อสนับสนุนการเตรียมเด็กในการเข้า เรียนในระดับอนุบาล ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก โรงเรียนเตรียมอนุบาล (เป็นโรงเรียนที่ พัฒนามาจากศูนย์ดูแลเด็ก) จัดสำหรับเด็ก อายุ 2-4 ปี เปิดรับเลี้ยงตั้งแต่ครึ่งวันถึงเต็มวัน เรามักเรียกโรงเรียนลักษณะนี้ว่า โรงเรียนเด็ก เล็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็ก กลุ่มที่ 3 โรงเรียน อนุบาล เป็นบริการการเรียนการสอนเพื่อ เตรียมเด็กเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา รับ ตั้งแต่ 3-6 ขวบ มี 3 ชั้นเรียน คือ อนุบาล 1 อนุบาล 2 อนุบาล 3 เป็นการจัดการศึกษาที่รัฐ และเอกชนจัดทำขึ้น ไม่นับว่าเป็นการศึกษา ภาคบังคับ กลุ่มที่ 4 โรงเรียนเตรียมชั้น ป.1 เป็น โรงเรียนที่จัดขึ้นสำหรับเด็กที่ไม่มี โอกาสเข้าเรียนชั้นอนุบาล ได้เข้าเรียนเพื่อ ปรับตัวเองก่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เปิดรับเด็กอายุ 6-7 ปี กลุ่มที่ 5 โรงเรียน สำหรับเด็กป่วย โรงพยาบาลบางแห่งจะจัด โรงเรียนในโรงพยาบาลสำหรับเด็กเพื่อให้ ได้ศึกษาเล่าเรียน หรือทบทวนบทเรียนขณะอยู่ โรงพยาบาล สำหรับเด็กปฐมวัยจะจัดเป็น ห้องเล่น

สถานพัฒนาเด็กเล็กทำหน้าที่บริการ ช่วยเหลือแก่ครอบครัว ดังนั้น การที่จะจัดสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยให้บรรลุวัตถุประสงค์

ดังกล่าว ได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับ ความพร้อมของ โรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ความสำเร็จของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย นอกจากมีอาคารและสิ่งแวดล้อมที่ออกแบบ มาสร้างเสริมการเรียนรู้แล้ว สิ่งหนึ่งที่สถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยต้องกระทำคือ การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนรับรู้และมีส่วนร่วม กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งการให้ผู้ปกครอง ได้เข้ามาส่วนร่วมกับ โรงเรียนส่งผลให้เกิด ประโยชน์หลายประการ ได้แก่ สถานพัฒนา เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้ตามทิศทางที่ ชุมชนต้องการ ครูสามารถเข้าใจเด็กและ สามารถแก้ไขปัญหาของเด็กได้อย่างมี ประสิทธิภาพ องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม รอบๆ ตัวเด็ก เช่น พื้นฐานทางครอบครัว การศึกษา และประสบการณ์วัยเด็ก จะมีความสำคัญต่อเด็กในวัยนี้มาก กุลยา ดันติ ผลาชีวะ (2543 : 16-17) เด็ก 8 ขวบแรกที่มี พัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ละ ขวบปีมีความแตกต่างและมีความก้าวหน้า ของพัฒนาการที่ต่างกันมาก ทำให้การดูแล การเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แต่ละวัยต่างกัน เป็นเหตุให้มีการจัดสถานบริการ แตกต่างกันตามวัยของเด็กสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยซึ่งทำหน้าที่ให้การดูแลแก่เด็กมีอยู่ใน หลายสังกัด ได้แก่ กลุ่มกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์โภชนาการ กรมอนามัย ศูนย์พัฒนาเด็ก ก่อนวัยเรียน ของศูนย์สุขวิทยาจิตวิทยา วิทยาลัยพยาบาลและโรงพยาบาลในสังกัด กระทรวง กลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียน เด็กเล็กในวัด กลุ่มมหาวิทยาลัย มีโรงเรียน

เด็กเล็กใน โรงเรียนสาธิต กลุ่มองค์กรเอกชน กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมอาชีวศึกษา สมาคมมูลนิธิต่างๆ กรมการศาสนา เทศบาล และกรมประชาสัมพันธ์ ฯลฯ (กุลยา ดันติผลาชีวะ, 2543 ก. : 17) เพื่อให้ ภาคส่วนต่างๆ ของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วม รับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกันดัง ปราบกฏอยู่ในกฎหมายฉบับต่างๆ ได้แก่ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 มาตรา 81 และ มาตรา 289 ที่ให้ความสำคัญต่อชุมชน และ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน เอกชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มุ่งหมาย ให้เกิดการพัฒนาคูณภาพ และมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งตอบสนองความต้องการ ของท้องถิ่น

จากเหตุผลและความสำคัญ ผู้ศึกษา จึงสนใจศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ใน การพัฒนาดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานในการศึกษา

1. ผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

2. ผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

ด้านเนื้อหา คือ ศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด 6 ด้าน คือ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ 5) ด้านงานกิจการนักเรียน และ 6) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 แห่ง จำนวน 196 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน

ด้านพื้นที่ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ เพศ และอาชีพ

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด 6 ด้าน คือ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ 5) ด้านงานกิจการนักเรียน และ 6) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์

ขอบเขตด้านระยะเวลา วันที่ 1 กันยายน ถึง 31 ธันวาคม 2558

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 101) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 131.54 คน การศึกษานี้เลือกกลุ่มตัวอย่าง 132 คน หาสักส่วน โดยคิดค่าร้อยละตามจำนวนผู้ปกครอง และสุ่มตามสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. สร้างแบบสอบถาม แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมาย และสมมติฐานการศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่กำหนดเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขภาษา เนื้อหา ความครบถ้วน ถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาและเพื่อให้เกิดความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะหรัง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

5. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอบข่ายข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง และได้ติดตามเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์การตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

3. เปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ค่า t-test และ F-test (One way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความ

สอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item Objective Congruence)

2. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ t-test และ F-test (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการศึกษา

1. ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรัง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 91 คน (ร้อยละ 68.93) รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 41 คน (ร้อยละ 431.07) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 73 คน (ร้อยละ 55.30) รองลงมา มีอาชีพรับจ้าง หรือ ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 26.51) และ รับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 24 คน (ร้อยละ 18.19) ตามลำดับ

2. ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านทุก ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$) เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงาน กิจการนักเรียน ($\bar{x} = 4.17$) ด้านบุคลากร และ ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.13$) ด้านงาน วิชาการ ($\bar{x} = 4.07$) ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.05$) และด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านงานวิชาการ โดยรวมและ ทุกข้ออยู่ใน ระดับ มาก ($\bar{x} = 4.07$) โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มี จำนวนเพียงพอ หลายหลายและตรงกับความต้องการ เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก ($\bar{x} = 4.38$) รองลงมา การ ประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการ ดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนระหว่าง ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.12$) และการนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการ จัดกิจกรรมการจัดมุมแสดงผลงานของ เด็ก ($\bar{x} = 4.71$)

2) ด้าน อาคาร สถานที่ และ สิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.05$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ห้องเรียน มีแสง สว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก ($\bar{x} = 4.44$) รองลงมา การจัดสภาพภายใน ห้องเรียน มีพื้นที่ใช้สอยเหมาะที่จะทำ กิจกรรมสำหรับเด็ก ($\bar{x} = 4.08$) และ อาคาร เรียนหรือห้องเรียนมีความเหมาะสมเพียงพอ กับจำนวนเด็ก ($\bar{x} = 4.05$)

3) ด้านบุคลากร ผู้ปกครองของ เด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้าน บุคลากร โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย 3 อันดับ ดังนี้ ผู้บริหาร มีความรู้ ความสามารถในงานวิชาการและการบริหาร จัดการ ($\bar{x} = 4.21$) รองลงมา ผู้ดูแลเด็กมี ความรู้และความเข้าใจในจิตวิทยาพัฒนาการ เด็ก ($\bar{x} = 4.20$) และ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความ ปลอดภัยให้แก่เด็กโดยเฉพาะ ($\bar{x} = 4.14$)

4) ด้านงานธุรการ การเงินและ พักส ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์ พัฒนาการเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป

หาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณด้านการศึกษา ($\bar{x} = 4.29$) รองลงมา การสนับสนุนงบประมาณ สามารถจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการจำเป็น ($\bar{x} = 4.24$) และระบบการเก็บเอกสารหลักฐานและหนังสือราชการเป็นหมวดหมู่ ($\bar{x} = 4.15$)

5) ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงานกิจการนักเรียน โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ จัดกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติทั้งกิจกรรมประจำวันในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยและทักษะในการใช้ชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กตามวัย ($\bar{x} = 4.39$) รองลงมา การจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.35$) และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมไทย ($\bar{x} = 4.31$)

6) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชน ($\bar{x} = 4.22$) รองลงมา การอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.21$) และการอาศัยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาเด็กในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ($\bar{x} = 4.11$)

3. ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก

มากไปหาน้อย คือ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร และด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ด้านงานวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ตามลำดับ โดยผลการศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาในครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของเพชรรัตน์ เบี้ยเหลี่ยม (2547 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาของจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ศึกษากรณี เฉพาะเทศบาลตำบลเทพราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองในเขตเทศบาลตำบลเทพราช ที่มีบุตรหลานอายุไม่เกิน 4 ปี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน เทศบาลตำบลเทพราช โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านผู้ศึกษานำประเด็นที่ได้จากการศึกษามาอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1) ด้านงานวิชาการ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ศึกษากรณี เฉพาะเทศบาลตำบลเทพราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองในเขตเทศบาลตำบลเทพราช ที่มีบุตรหลานอายุไม่เกิน 4 ปี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน เทศบาลตำบลเทพราช โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และจากผลการศึกษาเรื่องที่ได้ดำเนินการมากที่สุดคือ สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอ หลายหลายและตรงกับความต้องการเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก รองลงมา การประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง และการนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ๆ

มาใช้ในการจัดกิจกรรมการจัดมุมแสดงผลงานของเด็ก

2) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรื่องที่ดำเนินการมากที่สุดคือ ห้องเรียน มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก รองลงมา การจัดสภาพภายในห้องเรียน มีพื้นที่ใช้สอยเหมาะที่จะทำกิจกรรมสำหรับเด็ก และอาคารเรียนหรือห้องเรียนมีความเหมาะสมเพียงพอกับจำนวนเด็ก สอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัตน์ ทองวิจิตร (2553 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ศึกษากรณีเฉพาะเทศบาลตำบลเทพราช ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน เทศบาลตำบลเทพราช โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3) ด้านบุคลากร ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรื่องที่ดำเนินการมากที่สุดคือ ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหาร

จัดการ รองลงมา ผู้ดูแลเด็กมีความรู้และความเข้าใจในจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก และเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็ก โดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในการบริหารงานบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมการปกครอง, 2542 : 14) ที่ได้กำหนดแนวทางการบริหารงานบุคลากรไว้ คือ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีบุคลากรที่จำเป็น และเอื้อต่อการดำเนินงานให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานสามารถกระทำภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลตามความมุ่งหมาย

4) ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกษัตริย์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรื่องที่ดำเนินการมากที่สุดคือ ความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการศึกษา รองลงมา การสนับสนุนงบประมาณ สามารถจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการจำเป็น และระบบการเก็บเอกสารหลักฐานและหนังสือราชการเป็นหมวดหมู่

5) ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหาร

ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ฉิมมนต์ ปัทมเสวี (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานและเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่าง คือองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี จำนวน 18 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน การทดสอบทางสถิติใช้ระดับนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ด้านงานกิจการนักเรียนมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และเรื่องที่ดำเนินการมากที่สุดคือ จัดกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติทั้งกิจกรรมประจำวันในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยและทักษะในการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กตามวัย รองลงมา การจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมไทย

6) ด้านงาน ชุมชน สัมพันธ์ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดมีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรื่องที่ดำเนินการมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชน รองลงมา การอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ และการอาศัยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาเด็กในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

2. ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศและที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าว ของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่ส่งผลใดๆ ต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองของเด็กที่เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านงานวิชาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัด

กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในห้องเรียน ให้มากยิ่งขึ้น

2. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้มีจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมกับเด็ก ให้มากยิ่งขึ้น

3. ด้านบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดอัตรากำลังผู้ดูแลเด็กเพียงพอสอดคล้องกับจำนวนเด็ก

4. ด้านงานกิจการนักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดกิจกรรมการเล่นที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ให้มากยิ่งขึ้น

5. ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน

ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบราชการ ให้มากยิ่งขึ้น

6. ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จ

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง. (2542). คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กุศล สุนทรธาดา และคณะ. (2544). รูปแบบและระดับการจัดบริการสถานเลี้ยงเด็กที่มีคุณภาพในประเทศไทย กรณีพินิจศึกษานครปฐม. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- เพชรรัตน์ เบี้ยเลี่ยม. (2547). การศึกษาปัญหาและการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิภาพ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัตน์ ทองวิจิตร. (2553). ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะเทศบาลตำบลเทพราช. ปรินูญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.